

On-line Refereed Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies
Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk
e-mail: akyanaeditor@ssl.sab.ac.lk

කන්ද උඩරට රාජධානි සමයේ ශ්‍රී ලාංකේය හමුදාවේ අවි ආයුධ හා පාරම්පරික යුධ දැනුම

තුෂාර විතාරණ²

B.A, M.Phil (reading)

thusharawith@gmail.com

සංක්ෂිප්තය

යුද තාක්ෂණය අතින් අතිශය දියුණු බටහිර ජාතීන්ගේ ආක්‍රමණ හමුවේ කන්ද උඩරට රාජධානිය යටත් නොවීමටත්, සතුරාට දරුණු ප්‍රහාර එල්ල කරමින් පරාජය කිරීමටත් සමත් වූ බවට ඓතිහාසික සාධක සාක්ෂි දරයි. බටහිර පැවති නිරන්තර යුද්ධ තත්වයන් ඔස්සේ දියුණු කරන ලද යුද තාක්ෂණය ශ්‍රී ලංකාවේ දී අවලංගු වුව ද ශ්‍රී ලාංකේය භූමියට සහ ස්වකීය තත්වයන්ට ගැලපෙන ආකාරයට නිර්මාණය කර ගන්නා ලද සරළ අවි ආයුධ වෙනත් වැඩි යුද වාසියක් අත්පත්කර දීමට සමත් විය. කන්ද උඩරට ආක්‍රමණයට පැමිණි බටහිර ජාතීන්ට දරුණු ප්‍රහාරයන් එල්ල කිරීමට සමත් වූ ශ්‍රී ලාංකේය හමුදා සතු වූ අවි ආයුධ සම්බන්ධ පාරම්පරික ඥානය සහ ප්‍රායෝගික යුද ඥානය මේ තුළින් විමසා බැලීමට උත්සාහ දරා තිබේ.

ප්‍රමුඛ පද: කන්ද උඩරට රාජධානි, අවි ආයුධ, බටහිර ආක්‍රමණ, පාරම්පරික යුද ඥානය

හැඳින්වීම

කන්ද උඩරට රාජධානි සමය වශයෙන් සැලකෙන්නේ ක්‍රි.ව 1592 දී පෘතුගීසි සෙන්පතියෙකු වශයෙන් පැමිණි දොන් ජෝන් නොහොත් කොනප්පු බණ්ඩාර විසින් උඩරට රාජධානිය අත්පත් කරගෙන පළමු වැනි විමලධර්මසූරිය නමින් රජවූ අවස්ථාවේ සිට ක්‍රි.ව 1815 දී ශ්‍රී ලංකාව ඉංග්‍රීසීන්ට පාවා දෙන තෙක් කාලවකවානුව යි (Dewaraja, 1988, p. 5). ඒ අනුව 16 වැනි සියවසේ අග භාගයෙන් පසු ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධානතම පාලන අධිකාරිය බවට පත්වූයේ කන්ද උඩරට රාජධානියයි (දේවරාජා, 1997, පි. 1). කන්ද උඩරට රාජධානිය යන්න පැහැදිලි පාලන ව්‍යුහයක් සහිත නිලබල රටාවක් ඔස්සේ පාලන කටයුතු පවත්වා ගත් අංගසම්පූර්ණ රාජධානියක ලක්ෂණ සහිත වූවකි (පීරිස්,

² Lecturer, Sri Lanka Military Academy, Diyatalawa

2001, පි. 23; ඩොයිලි, 2005, පි. 31). ක්‍රි.ව 1505 දී ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි පෘතුගීසීන් ද,(පවෙල්, 2009, පි. 21), ක්‍රි.ව 1658 දී පෘතුගීසීන් යුදමය වශයෙන් පරාජය කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදුබඩ පළාත් අත්පත් කරගත් ලන්දේසීන් ද, (De Silva, 2005, p. 38), ක්‍රි; ව; 1796 දී ලන්දේසීන්ගෙන් සාමකාමී ව බලය හුවමාරු කරගත් ඉංග්‍රීසීන් ද, (Perera, 1947, p. 11), විවිධ අවස්ථාවන් හි දී කන්ද උඩරට රාජ්‍යය ආක්‍රමණය කිරීමට උත්සහ කරන ලදී. තත්කාලය වන විට යුද තාක්ෂණය අතින් අතිශය දියුණු මට්ටමකට පත්ව සිටි පෙරකී බටහිර ජාතීන් ත්‍රිත්වය හමුවේ සාපේක්ෂ ව අඩු යුද තාක්ෂණික දියුණුවක් ලබා සිටි කන්ද උඩරට හමුදාව යුදමය වශයෙන් පරාජය නොවී තම ස්වාධීනත්වය පවත්වා ගැනීමට සමත් විය. (Wickremesekera, 2004, p. 16).

යුද හමුදාවක ශක්තිය මැනබැලීම සඳහා යොදා ගත හැකි සංකල්පයක් වන සටන් බලය (Fighting Power) සංරචකයන් ත්‍රිත්වයකින් සමන්විත වන අතර ඉන් භෞතික සංරචකයන් නියෝජනය කරන වැදගත් සාධකයක් වන්නේ අවි ආයුධ යන්ත්‍රය (Ministry of Defence, 2002, p. 27). කන්ද උඩරට රාජධානි සමයේ ඇති වූ සටන් වල දී සාපේක්ෂ ව වැඩි යුද තාක්ෂණික දියුණුවක් ලබා සිටි බටහිර ජාතීන් (Newark, 2009, pp. 277-308). පරාජය කරනු වස් කන්ද උඩරට හමුදාවන් විසින් භාවිත කරන ලද අවි ආයුධ පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම වැදගත් වන්නේ ඒ හා බැඳී පැවතුණු අවි ආයුධ පිළිබඳ පාරම්පරික ඥානය සහ ඔවුන් සතු වූ සරළ මට්ටමේ පැවති අවි ආයුධ උපක්‍රමික ව භාවිතය පිළිබඳ ව පැවති පාරම්පරික ප්‍රායෝගික යුද ඥානය හඳුනා ගැනීම උදෙසා ය.

බටහිර හමුදාවන් හි අවි ආයුධ දියුණු වන්නේ ඔවුන්ගේ විවෘත භූමියෙහි පැවති සටන් වල දී වැඩි වාසි අත්පත් කරගැනීම අරමුණ සහිතව ය. එහි දී සතුරා වෙත දැඩි හානියක් අත්පත් කරවිය හැකි ආකාරයට ප්‍රමාණයෙන් සහ බරින් වැඩි ආයුධ නිර්මාණය සිදුවිය. විශාල කාලතුවක්කු (Weir, 2006, p. 67), නයිට්වරුන් විසින් භාවිත කරන ලද මීටර් 3 ක් පමණ දිගු හෙල්ලය (Chandler, 1974, pp. 97-101), ට්‍රෙබුච් නම් සුවිශාල ගල් විදින උපකරණය (Newark, 2009, pp. 114-115), ආදිය ඒ සඳහා කදිම උදාහරණ වෙති. බටහිර ජාතීන් විසින් මෙතරම් දියුණු අවි පිළිබඳ යුද ඥානයකින් යුක්ත වුව ද ඒ වන විටත් කඩුව, දුන්න, හෙල්ල, සිරිය සහ සැහැල්ලු සණයට අදාළ තුවක්කු වර්ග භාවිත කළ කන්ද උඩරට හමුදාව යුද්ධයන් හි වැඩි වාසි අත්පත් කරගන්නා ලදී. එබැවින් කන්ද උඩරට හමුදාව සහ බටහිර ආක්‍රමණික ජාතීන් අතර ඇති වූ සටන් යන්ත්‍ර සාමාන්‍ය යුද්ධ විශ්ලේෂනයේ දී භාවිත වන අවි බලය හෝ අනෙකුත් සංරචකයන්ට සීමා කොට විග්‍රහ කරගත හැකි ප්‍රපංචයක් නොවන බව පෙනී යයි. එබැවින් තමන් සතුවන කුමන හෝ ආකාරයේ අවි ආයුධයන් තම භූමිය, දේශගුණය සහ යුද්ධයෙහි ප්‍රායෝගික තත්වයන් සමග මනාව ගලපා ගැනීමේ හැකියාව යන්ත්‍ර යුද හමුදාවකට වැඩි වාසි අත්පත් කරදෙන සාධකයක් බව පැහැදිලි ය.

විශ්ලේෂණය

කන්ද උඩරට සෙබළුන් විසින් දෙතිස් ආයුධයන් භාවිත කළ බව තෙන්නකෝන් විමලානන්ද උඩරට මහ කැරැල්ල කෘතියේ දක්වා ඇතත් (විමලානන්ද, 1962, පි. 422) ඒ සියල්ල සාක්ෂි සහිත ව ඔප්පු කිරීමේ ගැටළුවක් පවතී. කන්ද උඩරට සෙබලා විසින් භාවිත කරන ලද අවි ආයුධයන් ඓතිහාසික යුගයේ සිට භාවිත කරන ලද මධ්‍යතන යුගයේ දී දියුණු වූ අවි ආයුධ සහ බටහිර

ආක්‍රමණික ජාතීන් සමග සටන් පැවති කාලය තුළ දී නිෂ්පාදනය කොට දියුණු කරන ලද අවි ආයුධ ආදී වශයෙන් මූලික ව දෙආකාරයකින් යුක්ත වන අතර ඒවා භාවිත කළ ආකාරය අනුව පහත පරිදි සරල බෙදීමකට ලක් කළ හැකිය.

- 1. සමීපයේ සිට පහර දීම සඳහා භාවිත කරන අවි ආයුධ
- 2. දුර සිට පහර දීම සඳහා භාවිත කරන අවි ආයුධ (ගමගේ, 1997, පි. 51).

මේ අතුරෙන් සමීපයේ සිට පහර දීම සඳහා භාවිත කරන අවි ආයුධ සාපේක්ෂ ව ප්‍රාථමික සණයෙහි ලා සැලකෙන අතර දුර සිටින සතුරෙකුට පහර දීම සඳහා භාවිත කරන අවි ආයුධ ද්විතීයික සණයෙහි ලා ගත හැකිය. මේ අනුව කන්ද උඩරට සෙබලා විසින් යුද අවස්ථාවන් හි දී යොදා ගන්නා ලද අවි ආයුධ වර්ගයන් පහත පරිදි විස්තර කළ හැකිය.

යුද්ධයේ සංකේතය වශයෙන් සැලකෙන කඩුවයන්හි මුහුණට මුහුණලා සිදුවන සටන් වලදී භාවිත කළ ප්‍රධානතම ආයුධය විය (කුලතුංග, 1988, පි. 137). කඩුව සහ අනෙකුත් අවි ආයුධ නිර්මාණය කිරීමට ලෝපස් උණු කොට අවශ්‍ය ලෝහ ලබා ගැනීමේ තාක්ෂණය ශ්‍රී ලංකාවේ ජනයා සතුව තිබී ඇත (ගමගේ, 1997, පි. 52). කන්ද උඩරට රාජධානි සමය වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ සෙබලා විසින් භාවිත කරන ලද කඩු වර්ග කිහිපයක් පිළිබඳ ව ම තොරතුරු ලැබේ. ඒවායේ හැඩය අනුව පහත පරිදි වෙන්කර දැක්විය හැකිය.

1 රූපය

දෙපැත්ත කැපෙන කඩුව
(The Sinhala Sword, n.d).

2 රූපය

කස්ථාන කඩුව

(The Sinhala Sword, n.d).

3 රූපය

කස්ථාන කඩුවක සිංහ හිස

(The Sinhala Sword, n.d).

4 රූපය

ඉළක්කොළය නම් කඩුව

(The Sinhala Sword, n.d).

5 රූපය

වක් කඩුව

(The Sinhala Sword, n.d).

6 රූපය

වධක කඩුව

(The Sinhala Sword, n.d).

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසයේ සිට ම බහුතර වශයෙන් භාවිත කරන ලද්දේ ඉහත දැක්වෙන දෙපැත්ත කැපෙන ආකාරයේ කඩුවයි. එය සමීප සටන් වලදී වැඩි ඵලදායීතාවයක් සහිත අවියක් වන අතර විනාශකාරීත්වය අතින් ද ඉදිරියෙන් සිටී. කස්ථාන කඩු අලංකාර කැටයම් සහ සැරසිලි වලින් යුක්ත වන බැවින් ඒවා ප්‍රභූන් විසින් භාවිත කරනට ඇති බවට අනුමාන කළ හැකිය (Wickremesekera, 2004, P. 113). ඉපක්කොළය නම් කඩුව ඇඟිලි සඳහා ආවරණයන් රහිත වූ අග සිහින් වූ තලයකින් යුක්ත කඩුවක් වූ අතර එය සැහැල්ලු කඩුවක් වේ (ගමගේ, 1997, පි. 54). වක්කඩු සටනක දී සතුරා වෙත වැරෙන් පහරදීම සඳහා සුදුසු අවියක් වන අතර සතුරු ප්‍රහාරයන්ගෙන් ආරක්ෂා වී සතුරු පහරෙහි දිශානතිය වෙනස් කිරීම සඳහා උපක්‍රමික ව වැදගත් වන්නේ ය. කඩුවල හැඩය අනුව මීට අමතර ව දික්කඩු, ලුහුඬු කඩු, දිලෙන කඩු, ලෙලෙන කඩු ආදී වශයෙන් විවිධ නම් වලින් හඳුන්වන ලද කඩු පැවති අතර කඩුවෙහි වටිනාකම දක්වනු පිණිස ප්‍රභූන් විසින් යොදාගන්නා ලද කඩු රන් කඩු, රිදී කඩු, මිණි කඩු, සත්රුවන් කඩු ආදී නම් වලින් ද හඳුන්වා ඇත (කුලතුංග, 1988, පි. 138-139). තව ද ඉන්දීය බලපෑම හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ භාවිතයට පැමිණි කඩු වර්ග ඒවා මුල් වරට නිෂ්පාදිත දේශය අනුව ම හඳුන්වන ලද බව දැකගත හැකිය. ඒ අනුව ගුප්තර කඩු, පඬි කඩු, වඩිග කඩු, ජින කඩු, මලය කඩු, මදුර කඩු, තෙලිගු කඩු, වංග කඩු, අයෝධ්‍ය කඩු ආදී ව්‍යවහාරික වචන ද භාවිත වී තිබේ (*The Sinhala Sword*, n.d).

කඩු නිෂ්පාදනය සඳහා භාවිත කරන ලද තාක්ෂණය ජ්‍යෝතිශ විද්‍යාව සමග බද්ධ වූවක් බැවින් එය භාවිත කරන පුද්ගලයාට අනුව විශේෂිත වන්නේ ය (විමලානන්ද, 1962, පි. 422). භාවිත කරන්නා අනුව සණ පිහිටුවා, යෝනි පිහිටුවා, නිෂ්පාදනය කරන කඩුව අදාල පුද්ගලයාගේ වියතෙහි සහ ඇඟිලි වල දිග අනුව අනන්‍ය වන ආකාරයට නිෂ්පාදනය කරනු ලබයි. එසේ ම කඩුවක් පණ පෙවීම ද විශේෂිත කාර්යයක් වන අතර රජුගේ කඩුව ගිතෙලෙහි ද, රණ ශූරයාගේ කඩුව රුධිරයෙහි ද, සාමාන්‍ය කඩුව කිරි වලද බහා පණ පෙවීම සිදු කරනු ලබයි (ජයතිස්ස, 2011).

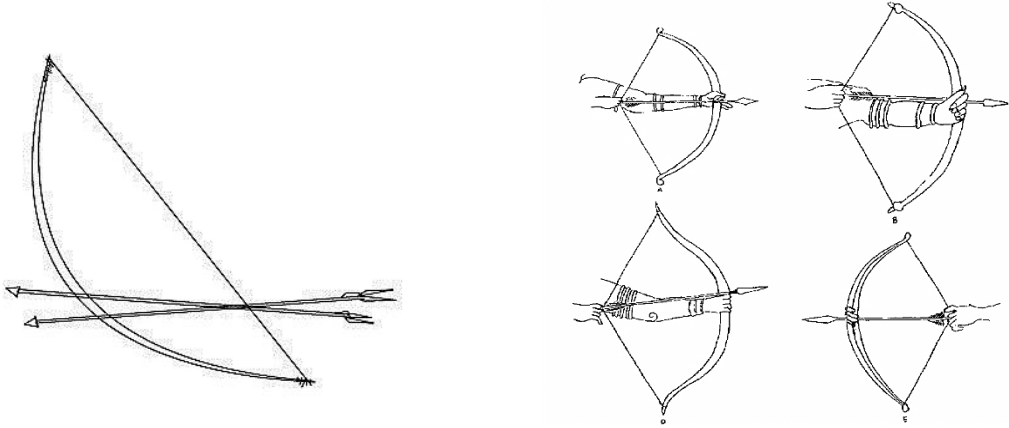
මේ අනුව බැලීමේ දී පෙනී යන්නේ කඩුව යන්න යුද්ධයේ දී භාවිත කළ මූලික ම අවියක් වූ බවත්, එය ශ්‍රී ලංකාවට ම අනන්‍ය බොහෝ අංගයන්ගෙන් සමන්විත වූ බවත් ය. එසේ ම කඩු සම්බන්ධයෙන් මෙතරම් තාක්ෂණයක් ඔවුන් සතු වීමෙන් පැහැදිලි වන්නේ ඒ පිළිබඳ ව හසල දැනුමෙන් සහ අත්දැකීම් වලින් කන්ද උඩරට සෙබලා සන්නද්ධ ව සිටි බවයි. කන්ද උඩරට ප්‍රදේශයේ භූගෝලීය සාධක සැලකීමේ දී එය කඳුකර භූමියෙන් යුක්ත වූ සණ කැලෑ වලින් සමන්විත වූ පර්වත සහ බාධක වලින් ගහණ ප්‍රදේශයක් විය (නොක්ස්, 1997, පි. 177). එබැවින් බටහිර දී මෙන් විවෘත භූමියක දී සතුරා හමුනොවී උපක්‍රමික ව සැඟවී සිට සිදු කරන සටන් මෙම ප්‍රදේශයේ දී බහුල ව භාවිත වූ බව දක්නට ලැබේ. ඒ සඳහා කඩුව වැනි ආයුධයක ප්‍රයෝජනය සාපේක්ෂ ව වැඩි වන්නේ රැකසිට සිදු කරන පහරදීමක දී තමන්ට ආසන්නයේ සිටින සතුරෙකු සමග සටන් වැදීමට සිදුවන බැවිනි.

කන්ද උඩරට සෙබලා විසින් යුද භූමියේ දී භාවිත කළ තවත් වැදගත් අවියක් වන්නේ දුන්න සහ ඊතලය යි. එවක පුහුණු කරන ලද අෂ්ටාදස විද්‍යාවන්ගෙන් ප්‍රමුඛ විද්‍යාවක් වූ ධනු ශිල්පය දේශීය රජවරුන්, ප්‍රභූන් සහ සාමාන්‍ය වැසියා යන සියලු දෙනා විවිධ පරිද්දෙන් හදාරණ ලදී

(කිරිඇල්ලේ ඤාණවිමල, 1960, පි. 30). දේශීය සෙබලා විසින් භාවිත කරන ලද දුනු වර්ග මූලික වශයෙන් කොටස් දෙකකට බෙදා දැක්විය හැකිය.

- 1. මහදුන්න හෙවත් උසදුන්න
- 2. මිට්ටුන්න (ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදා විද්‍යාපීඨය, 2014, පි. 42).

මූලික වශයෙන් මෙම දුනු වර්ග ද්විත්වය භාවිත වුව ද දඹදෙණි අස්නෙහි දුනු වර්ග 21 ක් පිළිබඳ ව සඳහන් කරයි. කෙසේ වුව ද මහදුන්න හෙවත් උසදුන්න දිගු දුර විදීමටත් මිට්ටුන්න කෙටි දුර විදීමටත් භාවිත කරන ලදී. මිට්ටුන්න යන්න කුඩා ප්‍රමාණයේ දුන්නක් වූ අතර එය සාමාන්‍ය මහදුන්න භාවිත කරන ආකාරයටත්, තවත් මිට්ටු දුනු වර්ගක් වූ හරස් දුන්න හරස් අතට භාවිත කිරීමටත්, ගල්දුන්න යන්න ගල් හෝ පිළිස්සු මැටි ගුලි විදීමටත් භාවිත කරන ලද බැවින් එය ආකාර කිහිපයකින් යුක්ත වූ බව පෙනේ (හේරත්, 1998,පි. 262;කුලතුංග, 1988, පි. 130). මේ අනුව පැහැදිලි වන්නේ දේශීය සෙබලා විසින් භාවිත කරන ලද මහදුන්න බටහිර යුද භූමිය තුළ භාවිත වූ දිගු දුන්නට බොහෝ දුරට සමාන වූ බව සහ දේශීය මිට්ටුන්න සහ හරස් දුන්න ආදිය බටහිර කෙටි දුන්නට තරමක් දුරට සමාන වූ බවයි (Elmy, n.d). මහදුන්න සහ මිට්ටු දුන්න පහත රූප සටහන් වලින් දැක්වේ

7 රූපය
මහදුන්න සහ ඊතල
(Elmy, n.d).

8 රූපය
මිට්ටුන්න භාවිත කිරීම
(Elmy, n.d).

දුන්න සමග භාවිත වන අනෙක් උපාංගය වන්නේ ඊතලය යි. දේශීය ව භාවිත කරන ලද ඊතලයෙහි ඊ හිස හි දණ්ඩෙහි පළල නොඉක්මවූ බැවින් එය වැඩි කාලයකදීමේ ශක්තියකින් යුක්ත වූ බව පැහැදිලිය. එසේ ම දේශීය සෙබළුන් විසින් භාවිත කරන ලද සමහර ඊතල සතුරා වෙත කාලයකදීමත් පසු ව හි දණ්ඩ ගැලවී වැටෙන ලෙස සකස් කළ ඒවා විය (ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදා විද්‍යාපීඨය, 2014, පි. 43). විෂයෙදු ඊතල පිළිබඳ දේශීය ඉතිහාසයේ සඳහන් වෙතත් ඒ දේශීය සෙබලා විසින් භාවිත කරන ලද ඒවා පිළිබඳ ව නොවේ. දේශීය සෙබලා විසින් ලී හිස්, යකඩ හිස් සහ ඇටකටු යොදා ඊතල සෑදූව ද ඒවා විෂයොදා භාවිත කළ බවට සාක්ෂි නොමැත (කුලතුංග, 1988, පි. 126-127).

දුනු නිෂ්පාදනය පිළිබඳ මනා දැනුමක් තත්කාලීන දේශීය ජනයා සතු වූ අතර දුන්නෙහි වරපට සඳහා නුග පට්ට, නියඳ, ගෝන බඩවැල්, අරළු පට්ට ආදිය යොදා ගන්නා ලදී (විමලානන්ද, 1962, පි. 130). දුන්නෙහි ලීය සඳහා සහ ඊතල සඳහා යොදා ගන්නා ලද අමුද්‍රව්‍ය අතර කොබ්බෑ, ගැටවරා, කරඬු, වේවැල්, කුකුරුමහන්, කැතිදෙමට, උල්කැන්ද, මහකෙකෙල වැනි ලී වර්ග ප්‍රමුඛ විය (හේරත්, 1998, පි. 262). මෙසේ දේශීය අමුද්‍රව්‍ය භාවිත කොට නිපදවන ලද දුන්න ද කඩුව මෙන් ම එය භාවිත කරන පුද්ගලයාගේ දේහ ශක්තිය අනුව සකස්වන්නකි (ගමගේ, 1997, පි. 59). දුන්නෙහි දිග එය භාවිත කරන්නාගේ අත්රියනෙන් රියන් තුනක් වූ අතර දිග අඩු කළ ද වියතකට වඩා දිග අඩු නොකළ යුතු විය. වැඩි කාර්යක්ෂමතාවයක් සඳහා ඊතල වල ප්‍රමාණය දුන්නෙහි දිගෙන් අඩක් වන පරිදි නිමැවුණි(කුලතුංග, 1988, පි. 134). මේ ආකාරයට එකල පැවති දුනු නිෂ්පාදන දැනුම පෘථුල එකක් වූ බව පැහැදිලි ය.

ශබ්දවේදී ක්‍රමය අනුව පුහුණුව ලද දුනු ශිල්පයෙහි සමතුන් දේශීය හමුදාවෙහි සිටි බැවින් සතුරාගේ ශබ්දය අනුව ඉලක්ක ගෙන පහරදීමේ හැකියාව ඔවුන් සතු විය (හේරත්, 2014, පි. 57-58). තව ද, සඳ එළියෙහි ඉලක්කය ගෙන විදීමේ හැකියාව ඇති දුනුවායන් එකල වන්ද්‍රාලෝක ධනුර්ධර යන නාමයෙන් හඳුන්වා ඇත (කුලතුංග, 1988, පි. 126). එසේ ම දේශීය ජනයා විසින් දඩයම් කටයුතු සඳහා ද බහුල වශයෙන් යොදා ගන්නා ලද අවිය වූයේ දුන්නයි. වැදි ජනතාව විසින් තම පුද්ගලික අවි වශයෙන් නිතර ම පාහේ භාවිත කරන්නට පුරුදුව සිටි අවියක් වූයේ දුන්නයි (Elmy, n.d). මේ සාධයන් අනුව පැහැදිලි වන්නේ දුනුවායන් කන්ද උඩරට හමුදාවේ මූලික යුද කාර්යයක නියැලුණ බව සහ දේශීය සෙබලා සතු ව දුනු ශිල්පය පිළිබඳ මනා දැනුමක් පැවති බවයි.

දුන්න භාවිතය කන්ද උඩරට ප්‍රදේශයේ දී සටන් සඳහා කොතෙක් දුරට වාසිසහගත තත්වයක් ජනිත කරේද යන්න එවකට බටහිර ජාතිකයින් විසින් භාවිත කරන ලද දුන්නට සාපේක්ෂ අවිය සමග ගෙන විශ්ලේශනය කළ යුතු කරුණකි. මෙහි දී සමකාලීන ව බටහිර සෙබළුන් විසින් භාවිත කරන ලද සාපේක්ෂ අවිය හඳුනා ගැනීමේ ගැටළුවක් පැණනගියි. මන්ද යත්, සමකාලීන ව බටහිර සෙබලුන් විසින් හරස් දුන්න භාවිත කළ ද ඔවුන් විසින් වැඩි වාසි ලබා ගැනීම සඳහා තරමක් දුරින් සිටින සතුරෙකුට එරෙහි ව භාවිත කරන ලද ප්‍රධාන අවිය වූයේ තුවක්කුවයි (Weir, 2006, pp. 71-78). නමුත් එය කන්ද උඩරට සෙබලාගේ දුන්න සමග ගෙන විග්‍රහ කිරීම ගැටළු සහගත වන්නේ කන්ද උඩරට සෙබලා විසින් ද තුවක්කු භාවිත කරන ලද බැවිනි. මධ්‍යතන යුගයේ අවසානය වන විට බටහිර යුද භූමියේ වෙඩි බෙහෙත් භාවිත කරන අවි භාවිතය දියුණු වීමත් සමග දුන්න භාවිතය අඩු වෙමින් ඒ වෙනුවට තුවක්කු භාවිතයට ගත් බවක් දැකගත හැකිය. නමුත් දේශීය සෙබලා දේශීය භූමියේ යුද වාසිය තකා තුවක්කු පැවතිය ද දුන්න භාවිතය තව දුරටත් දියුණු කරන ලදී. එබැවින් බටහිර සෙබලා විසින් තරමක් දුරින් සිටින සතුරෙකුට එරෙහිව භාවිත කළ මන්දගාමී තුවක්කුවට සාපේක්ෂ ව කන්ද උඩරට සෙබලා විසින් කාර්යක්ෂම ව භාවිත කළ හැකි දුන්න යොදා ගැනීම දේශීය යුද ඥානය සම්බන්ධ තවත් වැදගත් සාක්ෂියක් සපයයි.

9 රූපය

යුද භූමියේ දී කෙටි දුන්න භාවිතා කරන සෙබලා සහ එයට ඊතල පුරවන සෙබලා. (brainly, n.d)

Matchlock 1400-1700

Wheellock 1500-1820

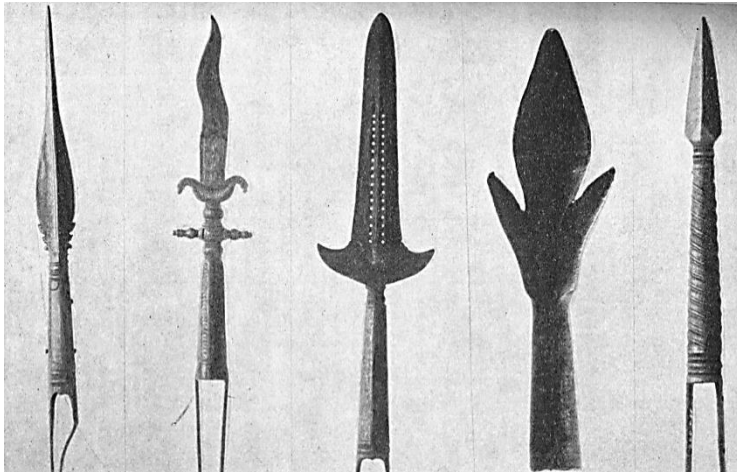
Flintlock 1608-1865

10 රූපය

බටහිර සෙබළුන්ගේ මැව්ලොක්, විල්ලොක් සහ ෆ්ලින්ට්ලොක් අවි (A brief history of anthropology, n.d)

කන්ද උඩරට සෙබලා විසින් භාවිත කරන ලද මීලඟ වැදගත් අවිය වූයේ හෙල්ලය යි. යකඩින් තැනූ උල් තලයක් සහිත මෙම ආයුධය දිගු ලී මිටක සවි කරන ලද්දකි. එක් පුද්ගලයෙක් විසින් දෙඅතම යොදා ගනිමින් භාවිත කරන මෙම අවිය සතුරා සමග මුහුණට මුහුණලා සිදුවන සටනක දී තරමක පරතරයක් පවත්වා ගනිමින් සතුරාට හානි පැමිණවීමට මෙන් ම සතුරු හමුදාවන් වෙත විසිකර හානි පැමිණවීමට ද යොදා ගනු ලබයි (De Silva, 1971, p. 81).

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසයේ සිට ම යුද අවස්ථාවන් හී දී මෙම අවිය යොදා ගන්නා ලද අතර එය මූලධර්මයේ දී සත්ති යනුවෙන් අටුවාවල අඩියට යනුවෙන් හඳුන්වා දී ඇත(කුලකුංග, 1988, පි. 134).යුද්ධ අවස්ථාවන්ට අමතර ව ද්වාර ආරක්ෂකයින් සහ මුරකරුවන් විසින් ද බහුල ව භාවිත කළ මෙම ආයුධය විවිධාකාරයේ හැඩයන්ගෙන් යුත් යකඩ තල භාවිත කරමින් විනාශකාරීත්වය වැඩි දියුණු කරන ලද්දකි(හේරත්, 2014, පි. 60).සාමාන්‍ය හෙල්ලය ත්‍රිකෝණාකාර තලයකින් යුක්ත වූ බැවින් එහි තුඩ දක්වා කොටස ක්‍රමයෙන් සිහින් වීමේ දී තියුණු මුඛතක් නිර්මාණය වීම නිරන්තරයෙන් දක්නට ලැබුණි (ගමගේ, 1997, පි. 62-63). මීට අමතර ව තුඩ ත්‍රිශූලාකාර හැඩයකින් ද, තරංගාකාර හැඩයකින් ද යුක්ත හෙල්ලයන් කන්ද උඩරට සෙබලා විසින් භාවිත කරන ලදි(හේරත්, 2014, පි. 60).මෙම විවිධ හැඩයන්ගෙන් යුත් හෙල්ල මගින් සතුරා වෙත පහරක් එල්ල කිරීමේ දී එමගින් සතුරාගේ ශරීරයේ ස්ථානයක් කැපීම්කට ලක්වීමත්, හෙල්ලයක් ඍජුව ම සතුරාගේ ශරීරයට කිඳා බැස්සහොත් එය යළි පිටතට ඇදීමේ දී සතුරාගේ අභ්‍යන්තර ඉන්ද්‍රියවලට දැඩි හානි සිදුවීමත් හේතුවෙන් එය වැඩි හානි ගෙන දෙන අවියක් ලෙස සැලකේ(ගමගේ, 1997, පි. 63). විවිධ හැඩයන්ගෙන් යුත් හෙල්ල තල කිහිපයක් පහත රූප සටහනේ දැක්වේ.

11 රූපය

විවිධ හැඩයන්ගෙන් යුත් හෙල්ලයන් (*The Sinhalese Army during the Portuguese, Dutch and the British, n.d.*).

විෂ පෙවු හෙල්ල පිළිබඳ ව ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසයෙන් සාක්ෂි හමුනොවුන ද බුරුමයේ දී විෂ පෙවු හෙල්ල භාවිත කළ බවට ඉතිහාසයේ සඳහන් වේ. එසේ ම ජාවක සෙබළුන් විසින් විෂ පෙවු හි තල විදීමේ දී දේශීය සෙබලුන් තියුණු තුව ඇති හෙල්ල යොමවා ඒවා කැබලි වලට කඩා දැමූ බවට ද ඉතිහාස සටහන් හි දක්වා තිබේ(කුලතුංග, 1988, පි. 136).ඒ අනුව පෙනී යන්නේ දේශීය සෙබලා විසින් විෂ පොවන ලද හෙල්ල භාවිත නොකළ අතර විෂ යෙදූ අවි වලට එරෙහිව සතුරා සමග පරතරය පවත්වා ගනිමින් සටන් කිරීම සඳහා හෙල්ල මනා යුද අවියක් ලෙස යොදා ගත් බවයි. තව ද කන්ද උඩරට සෙබලා විසින් යොදා ගන්නා ලද කෙටි හෙල්ලයක් පිළිබඳ ව ද මහනුවර යුගයේ සටන් වලදී සාක්ෂි හමුවේ. එය කැලෑ වල දී පහසුවෙන් හැසිරවිය හැකි ලෙස සකසා තිබූ බව සඳහන් වේ (ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදා විද්‍යාපීඨය, 2014, පි. 42). මේ අනුව පැහැදිලි වන්නේ කන්ද උඩරට සෙබලා තමන්ගේ අවශ්‍යතාවය අනුව හෙල්ල නිමවා ගන්නා ලද බවයි.

බටහිර සෙබලාගේ හෙල්ල පිළිබඳ දැනුම ද පුළුල් මට්ටමක පැවති බව ඔප්පු කරන වැදගත් ම සාධකයක් වන්නේ හෝමර්ගේ ඉලියඩ් කෘතිය පරිදි දිගු හෙල්ල අතින් ගත් සෙබළුන් ක්‍රි.පූ 359-336 කාලයේ දී බටහිර යුද භූමියේ සිටියේය යන්නයි (Mark, 2012).පසුකාලීන ව එය කොතෙක් දියුණු වූයේ ද යත් හෙල්ල අතින් ගත් අශ්වාරෝහක සෙබළුන් සරඹානුකූල ව සටන් සඳහා මෙහෙයවන ලදී (Newark, 2009, pp. 176-179). මීට අමතර ව නයිට්වරුන් විසින් මීටර් 3 ක් පමණ දිගු හෙල්ල භාවිත කරන ලද අතර අශ්වාරෝහකයින් පළවා හැරීමේ උපක්‍රමයක් වශයෙන් යොදාගන්නා ලද දිගු හෙල්ල සහ පළිභ භාවිත වූ ආරක්ෂක ක්‍රමවේදයක් ද බටහිර හමුදාවන් විසින් උපයෝගී කරගන්නා ලදී(Repel Cavalry, 2008). නමුත් කන්ද උඩරට සෙබලා විසින් භාවිත කරන ලද්දේ ඔහුට ම ආවේණික වූ කෙටි හෙල්ලයකි(ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදා විද්‍යාපීඨය, 2014, පි. 42). එය බටහිර සෙබලාගේ දිගු හෙල්ලයට සාපේක්ෂ ව කඳුකර භූමිය තුළ සහ කැලෑ සහිත ප්‍රදේශයන් හි පහසුවෙන් ගෙනයා හැකි මෙන් ම සතුරාට එරෙහි ව පහසුවෙන් හැසිරවිය හැකි ආයුධයක් වූයේ ය.

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසයේ සඳහන් වන තවත් ආයුධයක් වන්නේ සිරිය යි. සිරිය යන්නට කිරිවිටිය, ජුරිකාව, අසිපුත්තික වැනි වචන ද විවිධ අවස්ථාවල දී භාවිත වී තිබේ(කුලතුංග, 1988, පි. 136).සිරිය යනු කිනිස්සක් ආකාරයට නිපදවන ලද තරමින් කුඩා වූ කඩුවක් වැනි අවියකි(De Silva, 1971, p. 81).මෙය රාජකීයත් විසින් භාවිත කළ අවියක් බවට වැඩි සාක්ෂි පවතින අතර පළමු වැනි විජයබාහු නමින් රජ වූ කීර්ති කුමාරයාට උත්සවාකාරයෙන් ජුරිකාව පැළඳූ බවත්, සටනින් පැරදුණු සීගිරි කාණ්ඩයට රජු තම ජුරිකාවෙන් ගෙල සිඳගත් බවත් දැක්වීමෙන් මෙය රාජකීය අවියක් ව පැවති බව තවදුරටත් තහවුරු වෙයි (කුලතුංග, 1988, පි. 136-137).

සිරිය රාජකීය බව දැක්වීම සඳහා අලංකාර ව නිපදවන ලද ආයුධයක් විය. එහි මීට බොහෝ විට කැටයම් වලින් හැඩදමා තිබෙන අතර දූවයෙන්, ගෝන අඟෙන්, හරක් අඟෙන් සහ ඇත් දලෙන් ද නිමවා තිබේ (ජයතිස්ස, 2011).සිරිය තලය අනුව විවිධ ආකාරයන්ගෙන් යුක්ත වේ. ඒවා කිහිපයක් පහත පරිදි වෙයි.

1. තරංගාකාර තලය සහිත සිරිය.
2. තුන් හුලස් තලය සහිත සිරිය.
3. තුඩ කරා කුමයෙන් සිහින් වී යන කැපෙන මුව සහිත තලය ඇති සිරිය.
4. මුදුන කපා දමුවාක් වැනි තුඩකින් යුතු සෘජු මුව සහිත තලය ඇති සිරිය.
5. අන්‍ය ලෝහ ඔබ්බවා කරන ලද සැරහුම් පටි මිටෙන් යුතු සිරිය(ගමගේ, 1997, පි. 65).

සිරිය රාජකීයත් විසින් භාවිත කළ ආයුධයක් වශයෙන් පැවතිය ද උසස් නිලධාරීන් විසින් ද තම තත්වය පෙන්වන ආකාරයට කැටයම් කරන ලද සිරියක් භාවිත කළ බවට සාක්ෂි හමුවේ(හේරත්, 2014, පි. 60-61).රාජකීයත් විසින් සහ ඉහළ නිලධාරීන් විසින් තම ප්‍රධාන ආයුධයට අමතර ව සිරිය භාවිත කළ බැවින් එය පුද්ගලික ආරක්ෂාව වෙනුවෙන් භාවිත කළ කුඩා ආයුධයක් බව අනුමාන කළ හැකිය(ජයතිස්ස, 2011).මීට අමතර ව රටේ සාමාන්‍ය ජනයා විසින් ද කුඩා පිහියක් භාවිතයට හුරුව සිටි නමුත් එය සිරිය භාවිත කරන අරමුණු වලින් හෝ සිරිය වැනි ආකාරයට කැටයම් වලින් හෝ යුක්ත නොවීය. එසේ වුව ද, මහාපරාක්‍රමබාහු රජ දවස ජුරිකා සන්නද්ධ දහස් ගණනකින් යුත් හමුදා බලඇණික් තිබූ බවට ඉතිහාසයේ සඳහන් වීමෙන් මෙම අවිය යුද අවස්ථාවන් සඳහා ද යොදා ගත් බවට ඉතිහාසයෙන් සාක්ෂි සපයා ගත හැකි ය(කුලතුංග, 1988, පි. 137).සිරියක දළ රූපයක් සහ එය භාවිතයට අල්ලා ගන්නා ආකාරය පහත පරිදි වේ.

12 රූපය
සිරිය

කඩුව, දුනු ඊතල, හෙල්ල සහ සිරිය යන සුලභ ආයුධ හතර හැරුණු විට යුද භූමියේ තුළ භාවිත කරන ලද වෙනත් අවි ආයුධ බොහොමයක් තිබේ. ඒ අතුර සතුරා වෙත දුර සිට පහර දීමට භාවිත කළ පාරාවලල්ල සහ චක්‍රායුධය විශේෂත්වයක් ගනී. ලෝහයෙන් නිර්මාණය කරන ලද මෙම ආයුධ ද්විත්වය ම වක්‍රාකාර හැඩයකින් යුක්ත වන අතර සතුරා වෙත විසිකිරීමට හැකි වන පරිදි මෙව්‍යයේ මධ්‍යයේ රවුම් සිදුරක් ඇත (ගමගේ, 1997, පි. 63). පර්ධිය තියුණු මුවහත් තලයක් ආකාරයට නිමවා ඇති බැවින් සතුරා වෙතට ක්ෂණයෙන් විසි කිරීම මගින් හානි පැමිණවිය හැකි ආයුධ ලෙස මේවා භාවිත කර තිබේ. මෙම ආයුධ ද්විත්වයම එක සමාන වන අතර පාරාවලල්ලෙහි පර්ධිය දැති සහිත ආකාරයට නිමවා ඇති නමුත් චක්‍රායුධයෙහි පර්ධිය දැති නොතබා තියුණු මුවහත්කක් පමණක් පිහිටන සේ නිමවා තිබේ (විමලානන්ද, 1962, පි. 434). උඩරට නර්ථන ශිල්පයෙහි එන පන්තේරු නර්ථනයේ යෙදෙන ශිල්පීන් විසින් භාවිත කරන පන්තේරුව මෙම හැඩයට බොහෝ දුරට සමාන කමක් දක්වයි. යුද අවස්ථාවන් හි දී යොදාගත් උපකරණයන් නර්ථන අංග ආදියෙන් ජනගත වී තිබීමක් මෙහි දී දැකගත හැකි බව පෙනේ. පන්තේරු නර්ථන ශිල්පියෙකුගේ ඇඳුම් ආයිත්තම් සහ පන්තේරුව පහත රූප සටහනෙහි දැක්වේ

13 රූපය

පන්තේරු නර්ථන ශිල්පියා(Kandyan Dancer, n.d).

පාරාවලල්ල සහ චක්‍රායුධය වැනි ආයුධ පහසුවෙන් ගෙනයා හැකි ආයුධ වීමත්, සැඟවී පහරදීමක දී මනා උපයෝගීතාවයක් ලබාගත හැකි ආයුධ වීමත් හේතුවෙන් ඒවා කන්ද උඩරට සෙබලාගේ ප්‍රහාරාත්මකබව වැඩිදියුණු කළ ආයුධ වශයෙන් සැලකිය හැකිය. මීට සමාන ආයුධයන් භාවිතයක් බටහිර සෙබලුන් කෙරෙහි දෘෂ්‍යමාන නොවන්නේ ඔවුන්ගේ යුද අත්දැකීම් මත එවැනි ආයුධයන් දියුණු වීමට ඉඩකඩ නොතිබූ බැවින් විය හැකිය. එබැවින් මෙවැනි අතිරේක ආයුධයන් කන්ද උඩරට සෙබලාගේ ප්‍රහාරාත්මක ශක්තිය විවිධාංගීකරණයකට ලක්කරන ලද අතර එය ඔහු වෙත පැවති අමතර යුද වාසියක් වශයෙන් හඳුන්වාදිය හැකිය.

සතුරු පාර්ශවය වෙත ගොස් ප්‍රහාර එල්ල කිරීමේ දී කන්ද උඩරට සෙබලා විසින් භාවිත කළ තවත් ආයුධයක් වූයේ මුගුර යි. ගදාව, බලතඩ් යන නම් වලින් ද හැඳින්වූ මෙය ලීයෙන් නිමවන ලද ආයුධයක් විය. භාවිත කරන්නා විසින් ග්‍රහණය කරගන්නා කොටස පහසුව තකා සිහින් ව නිමවූත්, ක්‍රමයෙන් පහළට යත් ම විශාල වන ආකාරයට නිමවූත් මුගුර අගින් විශාල වූ බැවින් සතුරා වෙත

පහර දීමේ දී මරණීය හානි පැමිණවිය හැකි ආයුධයක් විය(හේරත්, 2014, පි. 61).මෙය තරමක් විශාල වූ සහ බරෙන් වැඩි වූ ආයුධයක් බැවින් එකල යුද භූමිය වෙත ගිය සිංහල සෙබළුන් ශක්තිසම්පන්න පිරිසක් වූ බවට ද මෙය කදිම සාක්ෂියකි. මෙම මුගුර ක්‍රමයෙන් වැඩි දියුණු කර ගැනීමෙන් සතුරා වෙතට විසිකර පහර දීමට හැකි ආයුධයක් නිපදවා ගන්නා ලදී. එය නමින් වන්ද්‍රවංකය නොහොත් බුමරංගය යැයි නම් කෙරිණ (ගමගේ, 1997, පි. 69). මෙය සතුරා වෙතට එල්ල කිරීමෙන් සතුරාට මරණීය හානි පැමිණවීමේ හැකියාව පැවතියා මෙන් ම පහර වැදීමෙන් පසු මෙම ආයුධය නැවත ප්‍රභා‍රකයා අතට පැමිණීම සුවිශේෂී ලක්ෂණයක් විය (විමලානන්ද, 1962, පි. 422).

එබැවින් මෙම ආයුධය කන්ද උඩරට ප්‍රදේශයේ පහසුවත් ගෙනයාහැකි මෙන් ම නැවත නැවත භාවිත කිරීමට හැකි ආකාරයට නිපදනවා ගන්නා ලද ආයුධයක් බව පෙනී යයි. බටහිර හමුදාවන් කෙරෙහි මෙවැනි සරල තාක්ෂණයක් ප්‍රදර්ශනය නොවන අතර ඔවුන් විසින් බටහිර භූමියේ දී දියුණු කරන ලද අවි ආයුධ බොහොමයක් කන්ද උඩරට දී අවලංගු තත්වයකට පත්වූවා මිස අවි ආයුධ අතින් විවිධාංගීකරණයක් පවත්වා ගැනීමට ඔවුන් අසමත් වූ බව දක්නට ලැබේ.

14 රූපය

බුමරංගය නොහොත් වන්ද්‍රවංකය

කන්ද උඩරට සෙබලාගේ ආයුධ අතර පැවති තවත් ආයුධ වර්ගයක් වූයේ රණ පොරව යි. මේවා තලය අනුව විවිධ ආකාරයන්ගෙන් යුක්ත වන අතර සාමාන්‍ය පොරවක හැඩයට නිමවන ලද නමුත් යුද භූමිය තුළ කාර්යක්ෂම ව භාවිත කළ හැකි පරිද්දෙන් මේවා දියුණු කර තිබේ. මෙම රණ පොරවෙහි තලය අඩසඳ ආකාරයට, සෘජුකෝණාස්‍රාකාරයට හෝ ත්‍රිකෝණාකාරයට නිපදවන ලද අතර අවශ්‍ය අවස්ථාවකදී සතුරා වෙතට දමා ගැසීමේ හැකියාව ද මෙම ආයුධ භාවිත කරන්නාට ලැබුණි. අත් පොරව, කෙටේරිය, කොණ්ඩ කෙටේරිය වැනි ආයුධ ද රණ පොරොවෙහි ලක්ෂණයන්ගෙන් යුක්ත වූ වෙනත් ආයුධ විය(ගමගේ, 1997, පි. 69).

ගල් පටිය නම් ආයුධය මගින් තරමක් විශාල ගල් කැට වැඩි වේගයකින් සතුරා වෙත එල්ල කර හානි පැමිණ විය හැකි විය. එම ආයුධය දෙපසට ලණු දෙකකින් යුක්ත වූ අතර මැද කොටස ගල් කැටයක් රැඳවිය හැකි ආකාරයට පට්ටා හෝ කෙඳි වලින් වියන ලද තට්ටුවකින් සමන්විත වේ. එම කොටසෙහි ගල් කැටය රඳවා ලණු වලින් අල්ලා වට කිහිපයක් කැරකවීමෙන් ශක්තිය නිපදනවා ගෙන ඉලක්කය ගෙන සතුරා වෙතට එල්ල කිරීමක් මෙහිදී සිදු වෙයි (හේරත්, 2014, පි. 61-62).මෙවැනි උපකරණයකින් ගල් කැටයක් ඉලක්කයකට එල්ල කිරීම යනු ඒ සඳහා ම වූ ප්‍රාගුණයකින් හෙබි අයෙකුට විනා අනෙකෙකුට කළ හැක්කක් නොවන බව පැහැදිලි ව පෙනේ.

මෙම ආයුධය භාවිතය පහසු වීමත්, අඩු බරකින් සහ උපාංගයන්ගෙන් යුත් උපකරණයක් වීමත්, ගල් කැට ඕනෑම තැනකින් සපයා ගැනීමට පහසු වීමත්, සැඟවී සිට පහර දීමක දී කිසිඳු හඬක් නොනැගීමත්, ප්‍රහාරකයා හසු නොවන පරිද්දෙන් සුක්ෂ්ම ව ප්‍රහාර එල්ල කිරීමට හැකිවීමත් යන කරුණු නිසා කන්ද උඩරැටියන් විසින් කැලෑ තුළ සිදු කරන ලද සටන් වලදී මනාව යොදා ගන්නා ලද උපකරණයක් වේ(ගමගේ, 1997, පි. 61).

මෙවැනි ආයුධයන් කන්ද උඩරට සෙබලාගේ ප්‍රායෝගික යුද ඥානය මනාව විදහා දක්වන අතර ප්‍රහාරය සිදුකිරීමට අවශ්‍ය වන ගල් ඕනෑම ස්ථානයකින් ක්ෂණයෙන් සපයා ගැනීමේ හැකියාව පවතින බැවින් ඒවා ඔසවාගෙන යෑමක් අවශ්‍ය වන්නේ නැත. එසේ ම ඒ සඳහා භාවිත වන උපකරණය ද සැහැල්ලු උපකරණයක් වන බැවින් රැගෙන යෑමේ පහසුව ද පවතී. කන්ද උඩරට භූමියේ දී තමන්ට වාසි ලබාගත හැකි ආකාරයේ ආයුධයන් නිර්මාණය වෙනුවෙන් කන්ද උඩරට සෙබලා දක්වන ලද සමර්ථකම මේවායින් මනාව පිළිඹිබු වේ.

මේ අනුව බැලීමේ දී කන්ද උඩරට සෙබලා විසින් භාවිත කරන ලද සාම්ප්‍රදායික අවි ආයුධ අතර කඩුව, දුනු ඊතල, හෙල්ල, සිරිය, පාරාවලල්ල, චක්‍රායුධය, මුගුර, වන්දුවංකය, රණ පොරව හා ගල් පටිය වැනි බොහොමයක් අවි ආයුධ පැවතී බව පෙනේ. ඓතිහාසික යුගයේ සිට ක්‍රමයෙන් දියුණු වෙමින් පැමිණි මෙම අවි ආයුධ භාවිත කිරීමේ කලාවන් පාරම්පරික උරුමය මත මනාව හැදෑරූ දක්ෂ සෙබළුන් කන්ද උඩරට හමුදාවෙහි සිටි අතර යුද අවස්ථාවන් හී දී එම ආයුධයන් උපක්‍රමික ව සහ කාර්යක්ෂම ව භාවිත කරන ලදී. මේ අනුව කන්ද උඩරට හමුදාව විවිධාකාර වූ සාම්ප්‍රදායික අවි ආයුධ විශේෂ ප්‍රාගුණ්‍යයකින් යුක්ත ව හැසිරවීමට සමත් පිරිසක් වූ බව නිගමනය කළ හැකිය.

ඉහත කී අවි ආයුධ සමගින් යුද ආරක්ෂක මෙවලම වශයෙන් බහුල වශයෙන් යොදා ගන්නා ලද්දේ පලිහ යි(හේරත්, 2014, පි.68).පලිහ යුද ආරක්ෂක මෙවලමක් වශයෙන් යොදා ගත් බව මන්දාරම් පුවතෙහි එන කවි වල ද පැහැදිලි ව දක්වා තිබේ (ලබුගම ලංකානන්ද, 1998, පි. 109). ඇම්බැක්කේ දේවාලයේ කැටයම් අතර පලිහක් අතින් ගත් කඩු හරඹයෙහි යෙදෙන සෙබලෙකුගේ රූපයක් තිබීමෙන් ද, රිදී විහාරයේ කඩු හරඹකරුවන්ගේ චිත්‍රයෙහි පලිහ දරමින් සිටින සෙබළුන්ගේ රූපවලින් ද, මහනුවර කෞතුකාගාරයේ දක්නට ලැබෙන පලිස් වලින් ද පැහැදිලි වන්නේ පලිහ යන්න කන්ද උඩරට සෙබලා විසින් බහුල ව භාවිත කළ යුද ආරක්ෂක මෙවලම වන බවයි (ගමගේ, 1997, පි. 70).කඩුව සහ පලිහ දරමින් සටන් කරන දේශීය සෙබලෙකුගේ ස්වරූපය දැක්වෙන ඇම්බැක්කේ දේවාලයේ ඇති ලී කැටයමක් පහත රූපයෙන් දැක්වේ.

15 රූපය

ඇම්බැක්කේ දේවාලයේ ලී කැටයමක්

රිදීයෙන් නිමවන ලද පලිස් (හේරත්, 2014, පි. 68)උත්සව අවස්ථාවන්ට සහ ප්‍රභූන්ගේ තත්වය නඩත්තු කිරීම වෙනුවෙන් භාවිත වූ බව අනුමාන කළ හැකි අතර දූවයෙන්, පදම් කරන ලද සත්ව හම් වලින් සහ මාදු ලෝහයෙන් නිමවූ පලිස් (ගමගේ, 1997, පි. 71)යුද අවස්ථාවන්ට යොදා ගත් බව අනුමාන කළ හැකිය. කෙසේ වුව ද පලිහ මගින් ද්වන්ධ සටන් වල දී ප්‍රතිපාර්ශවයෙන් එල්ල වන කඩුව, හෙල්ල වැනි ආයුධ වලින් විය හැකි අනතුරු වලක්වාලීම බලාපොරොත්තු වූ බව පැහැදිලි ය. කන්ද උඩරට සෙබළුන් විසින් භාවිත කරන ලද සැහැල්ලු සහ ප්‍රමාණයෙන් විශාල නොවූ පලිහ දුර සිට එල්ල වල කෙටි හෙල්ල හෝ ඊතල ප්‍රහාර වලින් මුළුමනින් ම ආරක්ෂාවීමේ අරමුණින් භාවිත කළ බවක් දැකගත නොහැකි වීම ද විශේෂත්වයකි. බොහෝ විට කැලෑ ආශ්‍රිත සැඟවී සිට පහර දීම් ක්‍රමවේදය අනුගමනය කළ බැවින් සහ විවෘත භූමියක මෙන් ඊතල හෝ හෙල්ල විදීම වලින් ආරක්ෂාවීමේ අවශ්‍යතාවයක් නොවූ බැවින් විශාල පලිස් ඔසවාගෙන යෑම ඵලභිත වූ බව නිගමනය කළ හැකිය.

මීට අමතර ව යුද ආරක්ෂක මෙවලම් වශයෙන් යොදා ගන්නා ලද පැලඳුම් කිහිපයක් පිළිබඳ ව ද විවිධ ස්ථානයන් හි සටහන් දැකගත හැකි වුව ද කන්ද උඩරට සෙබලා සන්නාහයෙන් සැරසී විවෘත යුද භූමියක සටන් වැදීම බොහෝ විට සිදු නොකළ බැවින් සන්නාහ ඇඳුම් හෝ යුද ආරක්ෂක මෙවලම් ඔසවාගෙන යෑම අනවශ්‍ය කාරණාවක් ලෙස සැලකූ බව පෙනේ. කීරෝස් මෙම තත්වය වෙනත් කෝණයකින් විස්තර කරයි. ඔහු සඳහන් කරන්නේ යුද්ධයේ දී යුද ආරක්ෂක සන්නාහ භාවිත කිරීමක් කන්ද උඩරට සෙබලා විසින් සිදු නොකරන්නේ එය හය හා දුර්වලබව පිළිබඳ සලකුණක් යැයි ඔවුන් විසින් සැලකූ බැවින් බවයි (විමලානන්ද, 1962, පි. 439). කෙසේ වුව ද බුළුළොවගල රජමහ විහාරය, ඇම්බැක්කේ දේවාලය, හඟුරන්කොත රජමහ විහාරය, කුණ්ඩසාලේ ශ්‍රී නරේන්ද්‍රසිංහ රජමහ විහාරය වැනි ස්ථානයන් හි ඇති කැටයම් සහ චිත්‍ර වලට අනුව දේශීය සෙබලුන් විසින් ලෝහ වළලු, උරමාල, හිස් ආවරණ, බඳ පටි වැනි සන්නාහයෙන් කරන ලද ආරක්ෂක මෙවලම් භාවිත කළ බවට සාක්ෂි ලැබේ (ගමගේ, 1997, පි. 70-71;හේරත්, 2014, පි. 66-69).කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජු දවස (ක්‍රි.ව 1747-1782) ඉදිකරන ලද කුණ්ඩසාලේ ශ්‍රී නරේන්ද්‍රසිංහ රජමහ විහාරයේ ද්වාර ආරක්ෂක පිළිම පහත රූපයෙන් දැක්වේ.

16 රූපය
කුණ්ඩසාලේ ශ්‍රී නරේන්ද්‍රසිංහ රජමහා විහාරයේ ද්වාර ආරක්ෂකයින්

මෙම යුද ආරක්ෂක සන්නාහ පිළිබඳ තවත් වැදගත් සාක්ෂියක් වන්නේ උඩරට නර්ථන ශිල්පීන් විසින් පළඳින වෙස් ඇඳුම් කට්ටලයේ කොටස් ය. ක්‍රි.පූ 504 - 474 දක්වා වූ පණ්ඩුවාසදේව රජ දවස රජුට වැළඳුණ දිවි දෝශය දුරු කිරීමට පවත්වන ලද හැටපස් මංගල්‍යයේ දී ද, ක්‍රි.ව 1402 - 1467 දක්වා වූ 6 වැනි පරාක්‍රමබාහු රජුට සිදු කරන ලද කොහොඹායක් කංකාරියේ දී ද උඩරට නර්ථන ශිල්පියාගේ වෙස් ඇඳුම් කට්ටලය භාවිත කරන ලදී (අභයරත්න, 2009). මේ අනුව පෙනී යන්නේ එය කන්ද උඩරට රාජ්‍යයේ ආරම්භයට පෙර සිට භාවිත වූ බවයි. යුද ආරක්ෂක සන්නාහ අතින් බැලීමේ දී එය කොතෙක් දුරට අදාළ ද යන්න පහත රූප සටහනින් පැහැදිලි කර ගත හැකිය.

17 රූපය

උඩරට වෙස් නර්ථන ශිල්පියාගේ ඇඳුම් ආයින්තම්(Kandyan Dancer, n.d).

කෙසේ වුවද සමස්තයක් ලෙස බැලීමේ දී යුද ආරක්ෂක සන්නාහ සහ ආරක්ෂක මෙවලම් කන්ද උඩරට සෙබලාගේ ක්‍රියාකාරීත්වය සමග කොතෙක් දුරට ප්‍රායෝගික ව භාවිත කළ හැකි ද යන්න විමර්ශනය කිරීම වැදගත් වේ. කන්ද උඩරට සෙබලා බොහෝ දුරට කැලෑ ආශීත ව සැඟවී සිට පහර දීම මූලික ම යුද ක්‍රමවේදය වශයෙන් භාවිත කළ බැවින් සහ කඳු, දුර්ග, කැලෑ වැනි ස්වාභාවික ව දුෂ්කර පරිසරයක සටන් වැදීමට සිදු වීම හේතුවෙන් ඔහුට නිතැතින් ම ආරක්ෂාවක්

සැලසී තිබූ බව පැහැදිලි වේ. එබැවින් ඔහුගේ අවශ්‍යතාවය වූයේ ක්ෂණිකව ගමන් කිරීමේ හැකියාව පවත්වා ගැනීම සහ සතුරා වෙත විශ්මය දනවන ආකාරයේ ප්‍රහාරයන් එල්ල කිරීමයි. මෙහි දී ඔහු බොහෝ විට ප්‍රහාරාත්මක තත්වයක සිට පළමු ප්‍රහාරය ඔහු විසින් එල්ල කරන ලද බැවින් ප්‍රතිප්‍රහාරයකින් වැලකීමේ සූදානමක් ද ඔහු සතු වූ බව පෙනේ. එබැවින් කන්ද උඩරට සෙබලාගේ සටන් ක්‍රමය අනුව ම ආරක්ෂක මෙවලම් වල අවශ්‍යතාවය අවම මට්ටමක තිබූ බව පෙනේ. අනෙක් අතට තම සැහැල්ලු බව පවත්වා ගැනීමට අසීරු වන සන්නාහ ඇඳුම් සහ උපකරණයන් ඔහුට අමතර වෙහෙසක් ජනිත කරන ලද බැවින් ද, සන්නාහ ඇඳුම් ඇඟලාගෙන කැලෑ සහිත ප්‍රදේශයන් හි ක්ෂණික ගමන් හැකියාව පවත්වා ගැනීමේ අපහසුව ඇති බව බැවින් ද කන්ද උඩරට සෙබලා සන්නාහ ඇඳුම් ආයින්තම් සහ උපකරණ භාවිතය අවම මට්ටමක පවත්වා ගන්නා ලද බව අනුමාන කළ හැකිය. නමුත් සන්නාහ ඇඳුම් සහ යුද ආරක්ෂක උපකරණයන් පිළිබඳ සාක්ෂි හමුවීමත් කලා ශිල්ප ඔස්සේ ඒවා ජනගත වී තිබීමත් හේතුවෙන් එවැනි තාක්ෂණයක් ශ්‍රී ලංකාවේ තිබූ බව බැහැර කරලිය නොහැකි වන්නේ ය.

නමුත් බටහිර සෙබලා සම්බන්ධයෙන් බැලීමේ දී තත්වය මීට හාත්පස වෙනස් වන්නේ ය. බටහිර සෙබලා විසින් බටහිර විවෘත යුද භූමිය අරඹයා නිර්මාණය කරන ලද ආරක්ෂක මෙවලම් රාශියකි. ඒ අතුරෙන් සන්නාහ ආවරණයන්ට සුවිශේෂී ස්ථානයක් ලැබෙන අතර සන්නාහ තහඩුවෙන් නිමවන ලද හිස්වැසුම් සහ බඳ ආවරණයන් ඒ අතුරෙන් මූලිකත්වයක් ගනී(Medieval warfare Armour and shields, n.d). සන්නාහ තහඩුවෙන් සහ දම්වැල් ආකාරයට සකසා කය ආවරණයන් නිර්මාණය කර තිබූ ආකාරය පහත රූප සටහන් වලින් පැහැදිලි වේ.

මෙය සන්නාහ ආවරණයන් වශයෙන් සැලකූ කල ඉතා දියුණු තත්වයක් වුව ද කන්ද උඩරට ප්‍රදේශයේ සටන් සඳහා භාවිත කිරීමේ හැකියාව අතින් බැලීමේ දී බටහිර ජාතීන්ගේ බර අවි මෙන් ම අවලංගු තත්වයකට පත්වන බව පෙනී යයි. සන්නාහ ආවරණයන්ගේ ලක්ෂණය වන්නේ ඒවායේ අධික බර සහිත බවයි. එබැවින් කන්ද උඩරටට ආවේණික කඳු සහිත භූමිය තරණය කරනු වස්

මෙවැනි බර සන්නාහ ආවරණයන් යොදා ගැනීමෙන් හමුදාවෙහි ගමනාගමන වේගය බිඳ වැටී ඉන්ලැබෙන ආරක්ෂාවට වඩා වැඩි අවදානමකට හමුදාවක් පත්වීමේ ඉඩකඩක් පවතී. එබැවින් ආරක්ෂක මෙවලම් දියුණු කිරීම සම්බන්ධයෙන් කන්ද උඩරට සෙබලා සාපේක්ෂව අඩු දියුණුවක් පෙන්නුව ද එය ප්‍රායෝගික යුද ඥානය අතින් බැලීමේ දී වැඩි දියුණුවක් යැයි පැහැදිලි ව පෙනේ.

කන්ද උඩරට සෙබලා විසින් භාවිත කරන ලද ප්‍රධානතම අවියක් වන්නේ තුවක්කුව යි. තුවක්කුව යන්න දේශීය සෙබලා විසින් භාවිත කිරීම ආරම්භ වන්නේ පෘතුගීසී ආගමනයෙන් පසු කාලයේ දී ය (ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදා විද්‍යාපීඨය, 2014, පි. 39). පෘතුගීසීන් කොළඹින් ගොඩබැසීමෙන් පසු ඒ බව කෝට්ටේ රජු වෙත සැලකර සිටි පණිවිඩකරුවන් විසින් කාලතුවක්කු නම් වෙඩිලි ගබ්දය යුගන්ධර පර්වත හෙණ හඬටත් වඩා වැඩි බවත්, ඒවායේ උණ්ඩ ගව් ගණන් දුර ගොසින් විශාල හානි සිදු කරන බවටත් දන්වා සිටින ලදී (සුරවීර, 1997, පි. 214). මෙම හඳුන්වාදීමට අනුව පැහැදිලි වන්නේ ඒ වන විටත් කාලතුවක්කුව යන අවිය ශ්‍රී ලංකාවේ ජනයා විසින් දැකනොතිබූවක් වන බවයි. එබැවින් ඒ වන විටත් කාලතුවක්කු භාවිතයක් ශ්‍රී ලංකාවේ සිදු නොවූ බව විග්‍රහ කරගත හැකි වුවත් දේශීය නිෂ්පාදනයක් ලෙස සැලකෙන බොන්ඩික්කුල නම් තුවක්කුවර්ගය සඳහා යොදන ලද නම අරාබි භාෂාවෙන් බිඳී ආ වචනයක් වන නිසාත් (ගමගේ, 1997, පි. 71), පෘතුගීසීන්ගේ පැමිණීමට පෙරාතුව අරාබීන් ශ්‍රී ලංකාවේ වෙළඳ කටයුතු සඳහා සම්බන්ධ වූ නිසාත්, පෘතුගීසීන් මගින් තුවක්කු තාක්ෂණය ලද බව ප්‍රශ්ණ සහගත තත්වයකට පත්වේ. අනෙක් අතට තුවක්කු යන වචනය පෘතුගීසී සම්භවයක් සහිත වචනයක් නොවන බවත් එය තුපක් යන තුර්කි වචනයෙන් බිඳී ආ වචනයක් වන බවටත් මතයක් තිබේ (අබේසිංහ, 2006, පි. 104). කෙසේ වුව ද දේශීය සෙබලා විසින් තුවක්කු භාවිතය පිළිබඳ ව සාක්ෂි හමුවන්නේ පෘතුගීසීන්ගේ ආගමනයෙන් පසු කාලයේ දී ය.

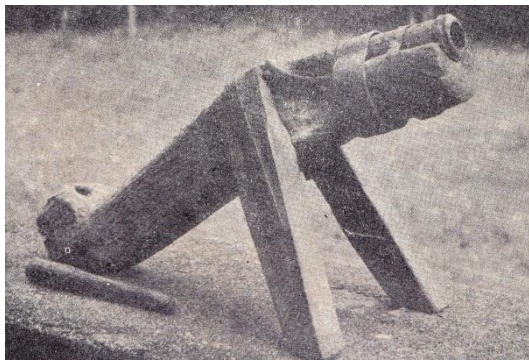
කන්ද උඩරට හමුදාව සම්බන්ධයෙන් බැලීමේ දී තුවක්කු වර්ග 4 ක් පිළිබඳ ව විස්තර සපයා ගත හැකිය. ඒවා නම්,

1. කාලතුවක්කුව - ප්‍රමාණයෙන් විශාල කාලතුවක්කු (De Silva, 1971, p. 80).
2. කොඩිතුවක්කුව සහ බොන්ඩික්කුල තුවක්කු - ප්‍රමාණයෙන් කුඩා සැහැල්ලු කාලතුවක්කු (ජයතිස්ස, ගුණපාල, 2011).
3. ගල්තුවක්කු - බටහිර මැව්ලොක් තුවක්කුවේ හැඩයට සමාන දේශීයව නිපදවූ අවියකි (ගමගේ, 1997, පි. 67-68).
4. අත්තුවක්කුව - බටහිර පිස්තෝලය අනුකරණය කොට නිපදවූ අවියකි (Wickremesekera, 2004, P. 95).

උඩරටයන් විසින් තුවක්කු නිෂ්පාදනය සහ භාවිතය සිදු කරන ලද්දේ පෘතුගීසීන්ගේ පැමිණීමෙන් පසුව වුව ද ඔවුන් විසින් කෙටි කාලයක් තුළ එය මනාව දියුණු කරගන්නා ලද බව ඉතිහාස වාර්තා වලින් පැහැදිලි වේ. ද සා මෙනිසස් විසින් සඳහන් කරන්නේ සිංහලයින් අවි පරිහරණය පිළිබඳ ව ප්‍රමාණවත් දැනුමක් සහිත ජනකොටසක් වූ බවයි (ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදා විද්‍යාපීඨය, 2014, පි. 40). රිබේරු දක්වන්නේ උඩරටයන්ගේ ගිනිඅවි ඉතා ප්‍රබල මට්ටමක පැවති බවයි. එසේ ම ඔවුන් විසින් ඵල්ල කරන ලද ප්‍රහාර කෙතරම් බලවත් වූයේ ද යත් ඒවායින් නොමැරී

බේරීම පවා ඉතා අපහසු වූ බව ඔහු පවසයි (Rebeiro, 1999, p. 263). මේ අනුව පැහැදිලි වන්නේ කෙටි කාලයක් තුළ කන්ද උඩරට හමුදාව විසින් තුවක්කු නිෂ්පාදන තාක්ෂණය දියුණු කර ගන්නා ලද බව සහ එය යුද භූමිය තුළ කාර්යක්ෂම ව භාවිත කිරීමේ කලාව ප්‍රගුණ කරන ලද බවයි.

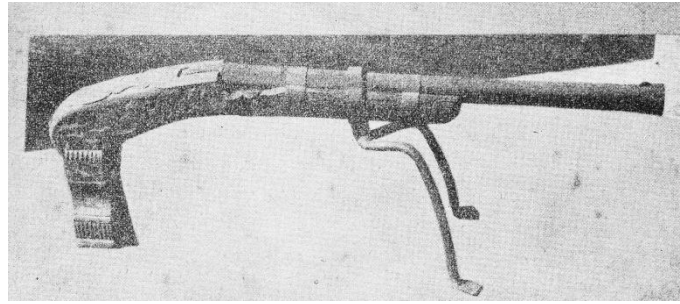
කන්ද උඩරටයන් විසින් භාවිත කළ කාලතුවක්කුව බර අවි සණයෙහි ලා සැලකිය හැක්කකි. මේවා පෘතුගීසීන්ගේ කාලතුවක්කු අනුකරණය කරමින් නිෂ්පාදනය කරනට ඇති බව අනුමාන කළ හැකිය. බර අවි කන්ද උඩරට ප්‍රදේශයෙහි ප්‍රවාහණය ගැටළුකාරී වූ බැවින් මෙම ආයුධ යොදා ගන්නා ලද්දේ කන්ද උඩරට වෙත පැවති ප්‍රවේශ මාර්ගයන් හි ආරක්ෂාව සැලසීම වෙනුවෙනි. මේවා එම ප්‍රවේශ මාර්ගයන් හි ස්ථානගත කොට ආරක්ෂාව සලසා ගත් බව සඳහන් ය (හේරත්, 2014, පි. 65-66). දේශීය සෙබළුන් විසින් භාවිත කළ කාලතුවක්කුවක හැඩය පහත රූපයෙන් දැක්වේ.

22 රූපය

කාලතුවක්කුව(The Sinhalese Army during the Portuguese, Dutch and the British, n.d).

කන්ද උඩරට ප්‍රදේශයේ දී කාලතුවක්කු භාවිතය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රායෝගික ගැටළුවක් පැන නගින්නේ එහි පවතින භූගෝලීය තත්වය හේතුවෙනි. නමුත් උඩරට හමුදාව විසින් ඊට ගැලපෙන ආකාරයට නිෂ්පාදනය කරගන්නා ලද සැහැල්ලු කාලතුවක්කුව වූ කොඩිතුවක්කුව එකී භූගෝලීය බාධකය ජය ගැනීමට තරම් උපක්‍රමික නිෂ්පාදනයක් විය. එය යකඩින් හෝ පිත්තලෙන් නිර්මාණය කරන ලද කඳකින් සහ එය සවිකළ දූවමය මිටකින් යුක්ත වූ අතර ලෝහමය පාදයන් දෙකකින් ද යුක්ත විය(විමලානන්ද, 1962, පි. 439). උඩරට සෙබලා විසින් භාවිත කරන ලද බොන්ඩික්කුල තුවක්කුව බිම රැඳවිය හැකි පාදයන් සහිත ව නිර්මාණය වූවක් බව සඳහන් වන බැවින් එහි හැඩය ද බොහෝ දුරට කොඩිතුවක්කුවට සමාන වන බව පෙනේ(ගමගේ, 1997, පි. 53;හේරත්, 2014, පි. 64).කන්ද උඩරට හමුදාවෙහි භාවිත කළ කොඩිතුවක්කුවක හැඩය පහත පරිදි වේ

23 රූපය

කොඩිතුට්කුව(*The Sinhalese Army during the Portuguese, Dutch and the British, n.d.*)

රිබේරු දක්වන්නේ මෙය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය වීම බිම රඳවූ අවිය අසල දෙපා විහිදුවා හිඳගන්නා සෙබලා අවියෙහි පාද දෙක දෙපතුල් වලින් සිරකරගෙන එය ක්‍රියාත්මක කළ බවයි (Rebeiro, 1999, p. 53). මෙම අවියෙහි වූ විශේෂත්වය නම් අවශ්‍ය පරිදි කොටස් කර හෝ නොකර තනි පුද්ගලයෙකු විසින් මෙය රැගෙන යෑමේ හැකියාවයි(හේරත්, 2014, පි. 65).එබැවින් කන්ද උඩරටියන්ට අනන්‍ය වූ සතුරා වෙත පහර දී ක්ෂණයෙන් පලා යෑමේ යුද උපක්‍රමයන්ට මෙය මනාව ගැලපුණි. ඔවුහු සතුරු හමුදාව වෙත විශාල හානියක් කොට කොඩිතුට්කු කරේ තබාගෙන පලා ගියහ(මාෂල්, 2004, පි. 175).

මේ අනුව පෙනී යන්නේ කන්ද උඩරට සෙබලා විසින් බර කාලතුට්කු සහ සැහැල්ලු කාලතුට්කු වන දෙවර්ගය ම භාවිත කරන ලද බවයි. නමුත් බර කාලතුට්කු තම රාජධානියේ ආරක්ෂාව සලසා ගනු වස් ස්ථිර ව ස්ථාපිත කොට පවත්වා ගන්නා ලද අතර ම එහා මෙහා ගෙනයමින් භාවිත කිරීම පහසු වන ආකාරයට සැහැල්ලු කාලතුට්කු නිර්මාණය කර ගැනීමට ඔවුහු උපක්‍රමික වූහ. බටහිර ජාතීන් විසින් භාවිත කරන ලද බර කාලතුට්කු කන්ද උඩරටට ප්‍රවාහණය අසීරු කටයුත්තක් වූ බැවින් එය කන්ද උඩරට දී අවලංගු බලයක් බවට පත්වූව ද ඔවුන්ගේ ආභාෂය ලද දේශීය කාලතුට්කු ව කන්ද උඩරට භූමියට අනුගත කොට නිර්මාණය කරගැනීමට තරම් දේශීය ප්‍රායෝගික යුද ඥානයක් සංවර්ධනය වී තිබූ බව දක්නට ලැබේ.

දේශීය සෙබලා විසින් භාවිත කරන ලද ගල්තුට්කුව බටහිර දී නිෂ්පාදනය වූ මැව්ලොක් තුට්කුවේ හැඩයට සමාන වූ අතර එය භාවිතය ද තනිපුද්ගලයෙකු විසින් අත් හි සහ උරෙහි ආධාරයෙන් සිදු කරන ලද්දක් විය. වෙඩි තැබීමෙන් සිදුවන ප්‍රතික්‍රියාව අවම වන ලෙස සහ උරහිසෙහි සිරකර ඉලක්කය ගැනීමට පහසුවන ලෙස මෙම අවිය අවසානයේ පළල් රැඳවුමක් නිර්මාණය කිරීමට උඩරටියන් සුක්ෂම විය (ගමගේ, 1997, පි. 68; Wickremesekera, 2004, pp. 107-110). දඹුළු විහාරයේ බිතු සිතුවම් හි ඇති ගල්තුට්කුවක හැඩයට සමාන අවියක් භාවිත කරන අවස්ථාවක් පහත දැක්වේ.

24 රූපය

ගල්තුවක්කුව භාවිත කිරීම(ගමගේ, 1997, පි. 60)

කන්ද උඩරට සෙබලාගේ තුවක්කු නිෂ්පාදනයෙහි සංවර්ධිත ම අවධිය වශයෙන් දැක්විය හැක්කේ අත්තුවක්කු නොහොත් බටහිර භාවිත වූ පිස්තෝල ආකාරයේ අවිය නිෂ්පාදනය යි. මෙය සැඟවී සිට පහර දීමට මෙන් ම කැලැබද ප්‍රදේශයන් හි භාවිතයට පහසු අවියක් වූවාසේම එය ප්‍රමාණයෙන් කුඩා සහ සැහැල්ලු අවියක් වූ බැවින් රැගෙන යෑම ද පහසු විය (Wickremesekera, 2004, pp. 95-100).

මේ ආකාරයට නිෂ්පාදනය කර භාවිත කරන ලද තුවක්කු වර්ගයන් කන්ද උඩරට හමුදාවෙහි ප්‍රභා‍රක බලය වැඩිදියුණු කළ සාධකයක් වුව ද තුවක්කු මත යැපීම අවම මට්ටමක පවත්වා ගැනීම කන්ද උඩරට හමුදාවේ විශේෂ ලක්ෂණයක් වශයෙන් දැකිය හැකිවිය. කෙසේ වුව ද බටහිර දී වර්ෂ ගණනාවක් තිස්සේ දියුණු කරන ලද ගිනි අවි දේශීය හමුදාව විසින් භාවිතයට ගෙන කෙටි කාලයක් තුළ සීඝ්‍ර දියුණුවක් ලද බව පැහැදිලි ය. එසේ ම මෙම අවි භාවිත කළ හමුදාවන් වෙත වෙනම රෙජිමේන්තු හෝ දෙපාර්තමේන්තු වශයෙන් බෙදා ඒවාට ප්‍රධානීන් පත් කිරීම ද සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව වෙඩිකාර ලේකම්, වඩනතුවක්කුකාර ලේකම්, කොඩිතුවක්කු ලේකම්, බොණඩික්කුල ලේකම් වශයෙන් තනතුරු කිහිපයක් ද ඇති කළ බව සඳහන් වේ(ඩේවි, 1966, පි. 158). මේ අනුව පෙනී යන්නේ කෙටි කාලයක් තුළ සංවර්ධනය වූවක් වුව ද තුවක්කු භාවිතය කන්ද උඩරට හමුදාව තුළ දී ක්‍රමවත් ව සහ සංවිධානාත්මක ආකාරයට හැඩගැසී තිබූ බවයි.

බටහිර හමුදාවන් හි තුවක්කු භාවිතය සන්සන්දනාත්මක ව විශාල දියුණුවක් ලබා තිබූ නමුදු ඒවා මුල්කාලයේ දී බාහිරින් ගිනි අවුලවන බරින් වැඩි ප්‍රවාහණය අපහසු ආකාරයේ ගිනි අවි විය (Newark, 2009, pp. 122). සමකාලීන ව බටහිර දියුණු කරන ලද මැව්ලොක්, චීල්ලොක් සහ ෆ්ලින්ට්ලොක් අවි ප්‍රවාහණය පහසු වුව ද ඒවා ද මන්දගාමී ප්‍රභා‍රක වේගයක් සහිත අවි වූ බැවින් (Chase, 2003, p. 32) සාපේකෂ ව කන්ද උඩරට කැලෑ ප්‍රදේශයන් හි දී වැඩි වාසියක් අත්පත් කරගැනීමට ඔවුන්ට හැකියාවක් නොවූ බව පැහැදිලි වෙයි.

නිගමන

කන්ද උඩරට හමුදාවෙහි ප්‍රායෝගික යුද ඥානය ඔස්සේ දියුණු කරන ලද අවි ආයුධ බටහිර හමුදාවන් හි දියුණු යැයි පිළිගැනීමට ලක්වූ අවි ආයුධ සමග සන්සන්දනය කළ කල්හි පැහැදිලි වන කරුණ වන්නේ කන්ද උඩරට කැලෑ සහිත භූමියේ දී වැඩි වාසි අත්පත් කරගැනීම උදෙසා යෝග්‍ය අවි ආයුධ ඔවුන් විසින් භාවිත කරන ලද බවයි. ඒ අතුරෙන් පහසුවෙන් ප්‍රවාහණය කළ හැකි

සැහැල්ලු අවි ආයුධ යන්න ප්‍රමුඛත්වයෙහි ලා සලකන ලද බැවින් කඩුව, දුන්න, හෙල්ලය කන්ද උඩරට සෙබලාගේ පුද්ගලික ආයුධයන් අතර මූලිකත්වයක් ගන්නා ලදී.

පහසුවෙන් සකසාගත හැකි ආයුධ සහ පහසුවෙන් අමුද්‍රව්‍ය සපයාගත හැකි ආයුධයන් භාවිතය ද කන්ද උඩරට සෙබලාගේ පාරම්පරික යුද ඥානය ප්‍රදර්ශනය කරන තවත් වැදගත් සාධකයක් වේ. මුගුර, භූමරංගය, ගල්පටිය වැනි ආයුධයන් දවයෙන් නිර්මාණය කරගන්නා ලද බැවින් සහ ගල්පටිය වැනි ආයුධයන් භාවිතයට අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය වන ගල් පහසුවෙන් සපයාගත හැකි බැවින් ඒවා සැපයුම් වෙනුවෙන් අමතර වෙහෙසක් දැරිය යුතු ආයුධයන් නොවිණි.

කන්ද උඩරට භූමියේ කැලෑ සහිත බිම් හි සිදුවන සටන් වලදී යෝග්‍යතම සටන් ක්‍රමය වන සැඟවී සිට පහරදීමේ ක්‍රමවේදයේ දී සතුරු පාර්ශවයට විවිධාකාර තත්වයන්වලදී හානි පැමිණවිය හැකි විවිධාංගීකරණයකින් යුතු අවි ආයුධ භාවිත කිරීමට තරම් කන්ද උඩරට සෙබලා උපක්‍රමික ඥානයකින් යුක්ත විය. කඩුව, සිරිය, වැනි මුහුණට මුහුණලා සටන් වලදී භාවිත කරන ආයුධ වලින් ද දුනු ඊතල, ගල්පටිය, වැනි දුර සිටින සතුරෙකුට ප්‍රහාර එල්ල කරන ආයුධ වලින් ද සමීපයේ සිටින සතුරෙකු වෙත හානි පැමිණවිය හැකි පාරාවළල්ල, චක්‍රායුධය, වන්ද්‍රවංකය වැනි ආයුධ වලින් ද මුගුර, හෙල්ල, රණ පොරව වැනි මුහුණට මුහුණලා සටන් වලදී සහ සමීපයේ සිටින සතුරෙකුට එරෙහිව භාවිත කළ හැකි ආයුධ වලින් ද සන්නද්ධ වූ කන්ද උඩරට සෙබලා පුළුල් පරාසයක විහිදුනු ආයුධ භාවිතයේ වාසිය ලද බව පැහැදිලි ය.

තුවක්කු භාවිතය සම්බන්ධයෙන් වූ ඥානය ඔස්සේ කෙටි කාලයක් තුළ සීඝ්‍ර දියුණුවක් ලැබූ කන්ද උඩරට සෙබලා තම භූමියට සහ සටන් ක්‍රමයට අනුකූල වන පරිද්දෙන් සැහැල්ලු අවි නිශ්පාදනයට යොමුවූ අතර තුවක්කු මත යැපීම සටන් හි අවශ්‍යතාවය අනුව සුදුසු මට්ටමකින් පවත්වා ගැනීමට ද උපක්‍රමික විය. එසේ ම සෑම ආකාරයක ම තුවක්කු සහ කාලතුවක්කු ද නිශ්පාදනය කළින් සතුරු හමුදාවන් හා සටන් කිරීමේ දී විය හැකි අවාසි සහගත තත්වයන් අවම කරගැනීමට යොමුවූවා සේ ම ඒ මත යැපීම අවම මට්ටමක පවත්වා ගැනීම හේතුවෙන් සැපයුම් අඩාල වීමෙන් විය හැකි හානි සහ සැඟවී සිට පහරදීමේ දී අවශ්‍ය වන වේගය පවත්වා ගැනීමේ ගැටළු වලින් ද උපක්‍රමික ව නිදහස් විය. වෙඩි බෙහෙත් යොදාගත් තුවක්කු මත යැපීම අවම කර ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් පුළුල් පරාසයක විහිදුණු විකල්ප ආයුධ සහිත වූ යුද ශක්තියක් ඔහු සතු විය. එබවින් සමස්තයක් වශයෙන් බැලීමේ දී කන්ද උඩරට සෙබලාගේ පාරම්පරික යුද ඥානය අති විශිෂ්ට මට්ටමක පැවති බව බිඳලිය නොහැකි තර්කයක් බැව් පැහැදිලි ය.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

ග්‍රන්ථ - ඉංග්‍රීසි

Chandler, D. (1974). *The art of warfare on land*. London. Hamlyn.

Chase, K W. (2003). *Firearms, A Global History to 1700*. Cambridge. Cambridge University Press.

De Silva,A V. (2005).*The Dutch in Ceylon*. (ලංකාවේ ලන්දේසීන් පරි: සුජීව දිසානායක). Colombo. Suriya Publishers.

Dewaraja, L S. (Ed.). (1988). *The Kandyan Kingdom of Sri Lanka 1707-1782*. 2nd Ed. Deepani Printers. Nugegoda.

Ministry of Defense. (2002). *The Application of Force: An Introduction to Army Doctrine and the Conduct of Military Operations*. The Stationary Office, London.

Newark, T. (ed). (2009). *The Worldwide History of Warfare*. United Kingdom. Thomas & Hudson.

Perera, G S. (1947). *A history of Ceylon for schools. I, The Portuguese and Dutch period, 1505-1796*. Colombo. Lake House Publishers.

Rebeiro, J. (1999). *The Historic Tragedy of the Island of Ceilao*. (P.E Peiris, Trans.). New Delhi. Asian Educational Services.

Weir, W. (2006). *50 Weapons that changed warfare*. London. Bounty books.

Wickremesekera, C. (2004). *Kandy at War: Indigenous Military Resistance to European Expansion in Sri Lanka*. Colombo. Vijitha Yapa Publishers.

ග්‍රන්ථ - සිංහල

අබේසිංහ, ටී. (2006). *පෘතුගීසීන් හා ලංකාව (1597-1658)*. පන්තිපිටිය. ස්ටැම්ප් ලේක් ප්‍රකාශන.

කිරිඇල්ලේ ඤාණවිමල. (සංස්.). (1960). *දඹදෙණි අස්න*. කොළඹ. ඇම්.ඩී ගුණසේන සහ සමාගම.

කුලතුංග, ටී.ඒ. (1988). *මධ්‍යකාලීන ශ්‍රී ලංකාවේ ආරක්ෂක සංවිධාන*. කොළඹ. ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

ගමගේ, ජී, එස්. (1997). *මහනුවර යුගයේ රාජ්‍ය ආරක්ෂක ක්‍රමෝපාය*. කොළඹ 10. ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

ඩේවි, ජේ. (1966). *සිංහලේ ආණ්ඩු ක්‍රමය*. (පරි. එච්, එම් සෝමරත්න). කොළඹ. ඇම්, ඩී ගුණසේන සහ සමාගම.

ඩොයිලි, ජෝන්. (2005). *සිංහලේ ආණ්ඩුක්‍රමය පිළිබඳ ලුහුඬු සටහන්*. (පරි: ඇහැලේපොළ එච්.ඇම් සෝමරත්න). බොරැස්ගමුව. විසිදුනු ප්‍රකාශන.

නොක්ස්, ආර්. (1997). *එදා හෙළදිව*. (පරි: ඩේවිඩ් කරුණාරත්න). කොළඹ. ඇම්.ඩී ගුණසේන සහ සමාගම.

දේවරාජා, ලෝනා ශ්‍රීමතී. (1997). *උඩරට රාජධානිය 1600-1782*. (පරි: කුසුම් දිසානායක). නුගේගොඩ. රජයේ මුද්‍රණ නීතිගත සංස්ථාව.

පවෙල්, ජේ. (2009). *කන්ද උඩරට සටන්*. (පරි: ප්‍රේමචන්ද්‍ර අල්විස්). කොළඹ. සූරිය ප්‍රකාශකයෝ.

පීරිස්, රැල්ෆ්. (2001). *සිංහල සමාජ සංවිධානය මහනුවර යුගය*. (පරි: කේ.ඒ.ඩී පෙරේරා). බොරැස්ගමුව. විසිදුනු ප්‍රකාශකයෝ.

මාෂල්, එච්. (2004). *සිංහලේ*. (පරි. එච්, ඒ, සෝමරත්න). බොරැස්ගමුව. විසිදුනු ප්‍රකාශන.

ලබුගම ලංකානන්ද. (සංස්.). (1998). *මන්දාරම් පුර පුවත*. කොළඹ. සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව.

විමලානන්ද, ටී. (1962). *උඩරට මහ කැරැල්ල*. කොළඹ. ඇම්,ඩී ගුණසේන සහ සමාගම.

ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදා විද්‍යාපීඨය. (2014). *රන්දෙණිවෙල සටන - ක්‍රි.ව 1630*. දියතලාව. ශ්‍රී ලංකා යුද්ධ හමුදා විද්‍යාපීඨය.

සුරවීර, ඒ ටී. (සංස්.). (1997). *රාජාවලිය*. කොළඹ. ලේක්හවුස්.

හේරත්, අයි එම් එම්. (2014). *කන්ද උඩරට ගරුලා උපක්‍රම*. බේලින් සහ සමාගම. මහනුවර.

හේරත්, එච්, ඒ, ඩී, ආර්. (1998). *මධ්‍යම පළාතේ යුද්ධ අවි ආයුධ පිළිබඳ සමාජ විද්‍යාත්මක විමර්ශනයක්*. මහනුවර. මධ්‍යම පළාත් සභාව.

ශාස්ත්‍රීය සඟරා ලිපි- ඉංග්‍රීසි

De Silva, M S C. (1971). *The Sinhalese Army during the Portuguese, Dutch and British periods, 1505 – 1815*. Spolia Zeylanica. Vol 3. No 1. pp 81.

මාර්ගගත - ඉංග්‍රීසි

A brief history of anthropology. (n.d). Retrieved from <http://slideplayer.com/slide/5158334/>

Elmy, D. (n.d). *The End of an Archery Tradition-Sri Lanka Archery*. Retrieved from http://www.atarn.org/india/sri_lanka.htm.

Kandyan Dancer. (n.d). Retrieved from <http://www.freeimages.com/premium/kandyan-dancer-kandy-sri-lanka-414894>

Mark.J J, (18 January 2012), *The Greek Phalanx*, Retrieved from, <http://www.ancient.eu/article/110/>

Medieval warfare Armour and shields. (n.d). *Armour*, Retrieved from <http://www.medievalwarfare.info/armour.htm>

Opisz. (n.d). Retrieved from <https://brainly.pl/zadanie/4705706>

Repel Cavalry. (04 June 2008). Retrieved from <http://www.roman-empire.net/army/repel-cavalry.html>

The Sinhala Sword. (n.d). Retrieved from <https://sirimunasiha.wordpress.com/about/military-history-of-sri-lanka/the-sinhala-kastana-sword/>

The Sinhalese Army during the Portuguese, Dutch and the British. (n.d). Retrieved from <https://sirimunasiha.wordpress.com/about/military-history-of-sri-lanka/the-sinhala-army-during-the-portuguese-dutch-and/>

මාර්ගගත - සිංහල

අභයරත්න, ජී, ඩී. (2009 ඔක්තෝබර් 07.). උඩරට නැවුමේ වෙස් තට්ටුව නව නිර්මාණයකි. දිවයින. උපුටා ගැනීම <http://www.divaina.com/2009/10/07/feature04.html>

ජයතිස්ස, ජී. (2011, සැප්තැම්බර් 19). රට සහ රජු රැකි රණ අවි. උපුටා ගැනීම <http://www.divaina.com/2011/09/19/mano01.html>

